



SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

Sara Ottosson
Tel: 010-698 16 92
sara.ottosson
@naturvardsverket.se

BESLUT
2021-07-14

Ärendenummer
NV- 00613-19

Miljöministeriet Finland
Seija Rantakallio
e-post: seija.rantakallio(@ym.fi
Miljödirektoratet Norge
Mari Lise Sjøng
mari.lise.sjong@miljodir.no

Inbjudan att lämna kommentarer över Kaunis Iron AB (KIAB) ansökan för tillstånd enligt miljöbalken i mål M 2090-19 för fortsatt och utökad gruvverksamhet vid Tapuli, Palotieva och Sahavaara gruvor med tillhörande verksamhet vid Kaunisvaara anrikningsverk i Pajala kommun

I enlighet med artikel 4 och 5 Konvention om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (Esbokonventionen) bjuder Sverige härmed in finska och norska myndigheter, organisationer och allmänhet att lämna synpunkter över KIAB:s ansökan om fortsatt och utökad gruvverksamhet vid Tapuli, Palotieva och Sahavaara gruvor med tillhörande verksamhet vid Kaunisvaara anrikningsverk i Pajala kommun.

Det befintligt tillståndet för verksamheten som meddelats av Gränsälvskommissionen den 20 augusti 2010 mål M 11/09 upphör att gälla 2025, därför behövs ett nytt tillstånd. Ansökan avser att bedriva gruvverksamhet i form av brytning upp till 20 miljoner ton malm per år i dagbrott vid Tapuli, Palotieva och Sahavaara, Pajala kommun. Brytningen. Därutöver omfattar ansökan bearbetning av malmen i Kaunisvaara anrikningsverk i Pajala kommun men även intag och utsläpp av odefinierade volymer vatten i gränsälven Muonio Älv samt deponering av utvinningsavfall (anrikningssand, gråberg, morän torv). Delmängder av avfallet är potentiellt syrabildande och utgör farligt avfall.

Om en verksamhet eller åtgärd kan antas medföra en betydande miljöpåverkan i ett annat land ska Naturvårdsverket såsom ansvarig myndighet i enlighet med miljöbedömningsförordningen (2017:966) informera det andra landet om verksamheten eller åtgärden, dess möjliga gränsöverskridande påverkan och vilken typ av beslut som kan komma att fattas.

Naturvårdsverket ber om eventuella synpunkter senast den 2 september 2021.

Bakgrund

Sverige underrättade Finland 2009 om Northland Resources planer på öppnandet av Tapuli gruva och Kaunisvaara anrikningsverk, där tillstånd till verksamhet meddelades av Gränsälvscommissionen 2010. Sverige underrättade Finland även om planerad gruvbrytning i Sahavaara gruva 2009 och fortsatte samråda enligt Esbokonventionen om Sahavaara gruva 2012 där samrådet också omfattade den redan tillståndsgivna verksamheten vid Tapuli gruva och Kaunisvaara anrikningsverk och därtill nödvändiga kompletteringar av anrikningsverk, sandmagasin och infrastruktur.

Efter att verksamheten avbröts 2014 på grund av konkurs har gruvbrytningen återupptagits under 2018 av Kaunis Iron AB. I de underrättelser som skedde 2009–2010 planerades transporter ske via Finland till hamn i Östersjön, vilket också var utgångspunkten för Gränsälvscommissionens beslut. KIAB har gjort en ändring gällande detta och den nu aktuella transportlösningen sker på lastbil från Kaunisvaara till Svappavara för omlastning till järnväg för vidare transport till Narviks hamn.

En mer detaljerad beskrivning av projektets historia och de tillstånd som krävs för verksamheten framgår av bifogat samrådsunderlag.

Tillståndsansökans omfattning

De verksamheter som ingår i ansökan omfattar pågående verksamhet med malmbrytning vid Tapuli dagbrott och malmförädling i Kaunisvaara anrikningsverk med tillhörande vattenhanteringsanläggningar, deponering av utvinningsavfall i form av gråbergssupplag samt sand- och klarningsmagasin tillsammans med planerad tillkommande verksamhet med dagbrottsbrytning av Palotieva- och Sahavaaramalmerna, vidareförädling av dessa i befintligt anrikningsverk kompletterat med en processlinje för flotation samt den vatten- och restprodukthantering med tillhörande anläggningar som krävs för detta. Det senare inkluderar bl.a. ett tillkommande gråbergssupplag vid Sahavaara samt en utökning av befintligt sand- och klarningsmagasin. Dessutom ingår i ansökan att iordningställa nödvändig infrastruktur och anläggningsarbeten för verksamheterna.

Med anledning av den tillkommande brytningen och anrikningen av Palotieva- och Sahavaaramalmerna krävs för de planerade verksamheterna bl.a. ett utökat verksamhetsområde och utökad vattenverksamhet som berör Natura 2000-området Torne och Kalix älvsystem.

Ärendets handläggning i ett gränsöverskridande sammanhang

Samråd med finska myndigheter sker främst med avseende på den gränsöverskridande miljöpåverkan som kan uppkomma i vattenmiljön i Mounio- och Torneå älvsystem. Samråd med norska myndigheter sker med avseende på de transporter av järnmalmskoncentrat som sker med tåg till Narviks hamn.

Inför ansökan genomfördes under 2019 ett underrättelsesamråd i enlighet med artikel 3 Esbokonventionen med Norge och Finland, vilka båda meddelade att de

önskade att delta i fortsatt samrådsprocess. Efter genomförda underrättelsesamråd om miljökonsekvensbeskrivningens omfattning och innehåll lämnades miljökonsekvensbeskrivningen och tillståndsansökan in till Mark- och miljödomstolen i Umeå.

Mark- och miljödomstolen i Umeå har den 10 maj 2021 kungjort ansökan och miljökonsekvensbeskrivning i Sverige och ansökan bestående av 417 filer sänds ut på remiss till svenska myndigheter, organisationer och allmänhet mellan 10 maj och 2 juli 2021.

Med hänsyn till att verksamheten förväntas medföra olika gränsöverskridande påverkan på Norge respektive Finland kommer olika bilagor skickas till respektive land. Bilagorna till Finland är översatta till finska. Dagboksblad från Mark- och miljödomstolen från Umeå bifogas även. I dagboksbladet uppställs samtliga aktbilagor i ärendet, återkom skyndsamt om ni anser att ytterligare bilagor efterfrågas. Till Finland kommer bilagorna skickas per mail medan till Norge kommer bilagorna skickas med USB-sticka, detta på grund av att filerna till Finland är mindre.

Svar på samråd

Naturvårdverket vill härmed inbjuda norska och finska myndigheter, intresseorganisationer och allmänhet att lämna synpunkter över KIAB:s ansökan, den framställda miljökonsekvensbeskrivningen och dess kompletterade bilagor.

Svar på denna underrättelse sänds till registrator registrator@naturvardsverket.se. Ange diarienummer NV-00613-19 och Kaunis Iron. För ytterligare information om samrådet vänligen kontakta Naturvårdverket Sara Ottosson, sara.ottosson@naturvardsverket.se eller telefon +46 10 698 16 92 eller Richard Kristoffersson richard.kristoffersson@naturvardsverket.se. Ytterligare information om projektet kan lämnas av Golder Associates, Klara Eriksson, på eriksson@fojgolder.se eller telefon +46 72 2148 301.

Beslut om skrivelsen har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter

För Naturvårdverket

Biträdande enhetschef

Ingela Hiltula

Handläggare

Sara Ottosson

För kännedom
Emma Sjöberg

Bilagor till Finland

- Ansökningshandlingen (aktbilaga 13)
- Bilaga H3 sammanställning biologiska och kemiska undersökningar i vattenförekomster kring Kaunisvaara år 2006-2018 (aktbilaga 70)
- Bilaga H4 utredning av förekomstformer av uran i recipientvatten vid Pajalagruvan (aktbilaga 71)
- Protokoll från muntlig förberedelse (aktbilaga 123)
- Kungörelse (aktbilaga 237)
- Relevanta delar ur bilaga H, uppdaterad miljökonsekvensbeskrivning (aktbilaga 241)
- Bilaga 1.6 PM dammar och vallar Kaunisvaara (aktbilaga 242)
- Relevanta delar ur bilaga A, teknisk beskrivning hållbarhetsprövning Kaunisvaara gruvverksamhet mars 2021 (aktbilaga 243-244)
- Relevanta delar ur bilaga F avfallshanteringsplan (aktbilaga 245)
- Relevanta delar ur bilaga F6 efterbehandlingsplan (aktbilaga 246)
- Relevanta delar ur miljökonsekvensbeskrivning slutversion (247-249)
- Svar på frågor och justerade uppgifter (aktbilaga 250)
- Bilaga A2 Vattenhanteringsplan (aktbilaga 321)
- Bilaga A2.E Processvattensammansättning (aktbilaga 322)
- Bilaga A3 Kontrollprogram yttremiljö, drift 2019-04-21 (aktbilaga 323)
- Bilaga H7 Fiskevaneundersökning (aktbilaga 324)

Bilagor till Norge

- Dagboksblad
- Ansökningshandlingen (aktbilaga 1)
- Kaunis Irons Bilaga 1 (aktbilaga 179)
- Miljökonsekvensbeskrivning slutversion (aktbilaga 192)
- Svar på frågor och justerade uppgifter (aktbilaga 194)
- Sammanställning aktuella handlingar vid kungörelse (aktbilaga 218)